

**Standardy ochrony małoletnich
w SP ZOZ Szpitalu Wielospecjalistycznym w Jaworznie
Procedura Ochrony dzieci przed krzywdzeniem**

**§ 1
Cel procedury**

Celem niniejszej Procedury jest określenie i wdrożenie do stosowania w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Szpitalu Wielospecjalistycznym w Jaworznie Standardów Ochrony Małoletnich jako swoistego środka ochrony małoletnich pacjentów. Procedura została sporządzona z uwzględnieniem konieczności zrozumienia przedmiotowych zapisów przez osoby małoletnie, jak również przy uwzględnieniu sytuacji dzieci niepełnosprawnych. Celem stosowania niniejszej Procedury jest zapewnienie realizacji zasady równego traktowania małoletnich w zakresie dostępu do świadczeń zdrowotnych oraz zasady kierowania się w działaniach najlepszym interesem małoletniego pacjenta, przy uwzględnieniu przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w tym zgodnie z treścią ustawy z dnia 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2016r. poz. 862, Dz.U. z 2024r. poz. 560)

Standardy ochrony małoletnich (zwane dalej **Standardami**) obowiązujące w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Szpitalu Wielospecjalistycznym w Jaworznie określają w szczególności:

- 1) zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a Personelem Zakładu, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich;
- 2) zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego;
- 3) procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego;
- 4) zasady przeglądu i aktualizacji standardów;
- 5) zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie Personelu Zakładu do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności;
- 6) zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania;
- 7) osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia;
- 8) sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego;
- 9) wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone;
- 10) zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu;
- 11) procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie;
- 12) zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

§ 2

Definicje

Użyte w Standardach sformułowania oznaczają:

Zakład - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Wielospecjalistyczny w Jaworznie (SP ZOZ),

Dyrektor – Kierownik Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Szpitala Wielospecjalistycznego w Jaworznie,

Personel – osoba lub osoby zatrudnione w Zakładzie na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, jak również studenci, wolontariusze, stażyści, praktykanci oraz inne osoby, które na podstawie stosunku prawnego z Zakładem wykonują na jego rzecz czynności,

Standardy/Procedura – niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich,

Dziecko/Małoletni pacjent - osoba fizyczna do ukończenia 18. roku życia,

Opiekun dziecka – rodzice, przedstawiciele ustawowi, opiekunowie prawni oraz inne osoby, którym sąd powierzył sprawowanie opieki nad dzieckiem, a przypadku braku przedstawiciela ustawowego - opiekun faktyczny,

Zgoda opiekuna dziecka - zgoda co najmniej jednego z opiekunów dziecka. W przypadku braku porozumienia między opiekunami dziecka należy ich poinformować o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny,

Krzywdzenie dziecka - należy rozumieć jakiekolwiek działanie lub zaniechania albo zagrożenie działaniem lub zaniechaniem godzące w dobrostan dziecka a w szczególności popełnienie czynu zabronionego na szkodę dziecka, w tym jego zaniedbywanie,

Czyn karalny – czyn zabroniony przez ustawę jako przestępstwo albo wykroczenie o znamionach określonych w ustawie,

Urządzenie – urządzenie telekomunikacyjne w tym posiadające połączenie internetowe i telekomunikacyjne w szczególności smartfon, tablet, komputer.

§ 3

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

1. Personel ma obowiązek zwracania uwagi na czynniki ryzyka i objawy krzywdzenia dzieci, także z wykorzystaniem Internetu, środków bezpośredniego komunikowania się lub mediów (prasa, telewizja itp.).
2. Przed nawiązaniem stosunku pracy lub przed dopuszczeniem do innej działalności związanej z leczeniem Zakład dokonuje weryfikacji takiej osoby pod kątem niekaralności zgodnie z ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. 2016 poz. 862 z późn. zm.)
3. Niezależnie od innych obowiązków wynikających z niniejszych standardów, w przypadku podejrzenia lub zidentyfikowania wystąpienia czynników ryzyka lub objawów krzywdzenia dziecka, członek Personelu, który bezpośrednio lub pośrednio powziął taką informację zobowiązany jest powiadomić o tym fakcie bezpośredniego przełożonego, który przedstawia sprawę Dyrektorowi.

§ 4

Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi

1. Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez Personel w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji jest działanie dla dobra dziecka i troska o jego bezpieczeństwo.
2. Personel zobowiązany jest traktować dziecko z empatią, szacunkiem oraz w sposób zapewniający respektowanie jego godności, uzasadnionych potrzeb oraz intymności.
3. Dziecko ma prawo do otrzymywania informacji na temat swojego stanu zdrowia oraz podejmowanych czynności medycznych przy użyciu prostego języka w sposób dostosowany do wieku, sytuacji i poziomu rozwoju dziecka i w zgodzie z obowiązującymi przepisami.
4. Zakazane jest krzywdzenie dziecka w jakikolwiek sposób, w tym w szczególności:
 - 1) naruszanie jego nietykalności cielesnej (z wyjątkiem dokonywania czynności wynikających z udzielania świadczeń medycznych przez uprawniony do tego Personel),
 - 2) stosowanie przemocy fizycznej w jakiejkolwiek formie (z wyjątkiem środków przymusu bezpośredniego zgodnie z obowiązującymi przepisami) a w szczególności: bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, kopanie, potrząsanie, rzucanie, drapanie, szczypanie, gryzienie, ciągnięcie za włosy lub kończyny, zmuszanie do przebywania w niewygodnej pozycji nie wynikającej ze wskazań medycznych, zmuszanie do zjedzenia lub połykania,
 - 3) stosowanie przemocy psychicznej w jakiejkolwiek formie w tym: upokarzanie, krzyczenie lekceważenie, obrażanie, ignorowanie, oczernianie, obwinianie, przypisywanie negatywnych cech, zaniedbywanie, wzbudzanie strachu lub niepokoju.

§ 5

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

1. Członek Personelu który bezpośrednio lub pośrednio powziął podejrzenie lub zidentyfikował wystąpienie czynników ryzyka lub objawów krzywdzenia dziecka zobowiązany jest:
 - 1) udzielić niezbędnej pomocy w stanach zagrożenia życia i zdrowia;
 - 2) powiadomić o tym fakcie bezpośredniego przełożonego, który przedstawia sprawę Dyrektorowi chyba że z oceny zgłaszającego wynika, że sprawę należy przedstawić Dyrektorowi z pominięciem bezpośredniego przełożonego,
 - 3) poinformować opiekunów dziecka o podejrzeniu krzywdzenia dziecka chyba że istnieje uzasadnione podejrzenie, że to oni są sprawcami krzywdzenia dziecka,
 - 4) udzielić informacji o możliwościach uzyskania pomocy lub wsparcia oraz o uprawnieniu do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy lub zaniedbania.
2. Czynności podejmowane i realizowane wobec dziecka związane ze stosowaniem niniejszych standardów przeprowadza się w obecności opiekuna, chyba że z uwagi na charakter tych czynności jest to niemożliwe albo istnieje uzasadnione podejrzenie, że opiekun jest sprawcą krzywdzenia dziecka – w takim przypadku czynności z udziałem dziecka przeprowadza się w obecności osoby pełnoletniej najbliższej jeżeli jest to możliwe i daje gwarancję ochrony dziecka.
3. Przełożony, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 w uzgodnieniu z Dyrektorem składa zawiadomienie o podejrzeniu krzywdzenia do odpowiednich instytucji w zależności od rodzaju zgłaszanej sprawy:
 - 1) do prokuratury lub do policji;

- 2) do właściwego sądu rodzinnego;
 - 3) do przewodniczącego właściwego Zespołu Interdyscyplinarnego przesyłając formularz „Niebieska Karta – A”, przez co uruchamia procedurę w przypadku przemocy w rodzinie.
4. Dokumentację związaną z interwencją umieszcza się jako załącznik do dokumentacji medycznej dziecka.

§ 6

Zasady ochrony dostępu do Internetu i wizerunku dziecka

1. Na terenie Zakładu dziecko może korzystać z Urządzeń za zgodą opiekuna i wyłącznie na udostępnionym przez niego Urządzeniu. Zabrania się Personelowi udostępniania dzieciom Urządzeń innych, niż te o których mowa w zdaniu poprzednim.
2. W przypadku podejrzenia możliwości krzywdzenia lub krzywdzenia dziecka z wykorzystaniem Urządzeń (np. korzystanie przez dziecko ze stron zawierających niebezpieczne treści, upublicznianie wizerunku dziecka w sposób sugerujący naruszenie praw, cyberprzemoc na komunikatorach itp) Członek Personelu podejmuje działania zgodnie z § 5.
3. Utrwalanie i rozpowszechnianie przez kogokolwiek wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie) lub nagrywanie głosu dziecka na terenie Zakładu jest dopuszczalne jedynie za zgodą opiekuna dziecka i w jego bezpośredniej obecności. Powyższe stosuje się również do przedstawicieli mediów (radio, telewizja, prasa, portale internetowe) przygotowujących materiały na terenie Zakładu. Utrwalanie i rozpowszechnianie wizerunku lub głosu dziecka przez Personel Zakładu jest zabronione.

§ 7

Zasady przeglądu, aktualizacji i udostępniania standardów

1. Osobą odpowiedzialną za wdrożenie i stosowanie standardów jest Pełnomocnik ds. Systemu Zarządzania Jakością, Akredytacji i Kontroli Zarządczej, który:
 - 1) dokonuje wdrożenia standardów poprzez zapoznanie Personelu z ich postanowieniami – członkowie Personelu potwierdzają własnoręcznym podpisem fakt zapoznania się ze standardami oraz zobowiązanie do ich stosowania,
 - 2) monitoruje realizację standardów w ustalony sposób zapewniający efektywność,
 - 3) reaguje na sygnały naruszenia standardów,
 - proponuje zmiany w standardach
 - sporządza na tej podstawie raport , który następnie przekazuje Dyrektorowi co najmniej raz na 2 lata.
2. Dyrektor lub upoważniona przez niego osoba co najmniej raz na dwa lata dokonuje się oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
3. Ogłoszenie standardów następuje poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Szpitala oraz wywieszenie na tablicy ogłoszeń, również w wersji skróconej, przeznaczonej dla dzieci w widocznym miejscu w miejscach, w których udzielane są świadczenia zdrowotne dla dzieci.
4. Ogłoszenie standardów dla pracowników placówki następuje poprzez ich publikację na stronie internetowej Szpitala.

DYREKTOR
SP ZOZ Szpitala Wielospecjalistycznego
w Jaworznie

mgr Gabriela Buczkowska